

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 7C/204/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5315206802
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Laura Žideková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2020:5315206802.21

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Laurou Židekovou v spore žalobcov: X/ Q. Š., N.. XX. XX. XXXX, A.C. W. XXX, XXX XX C., X/ Š. Š., N.. XX. XX. XXXX, A. K. XXX, XXX XX K., X/ V. B., T.. Š., N.. XX. XX. XXXX, A. K. XXXX, XXX XX K., X/ Y. Š., N.. XX. XX. XXXX, A. XXX XX M. XX, Č. T., žalobcovia 1/ až 4/ zastúpení: Advokátska kancelária VARMUS, s. r. o., so sídlom Palárikova 83, 022 01 Čadca, IČO: 36 863 203, proti žalovanej: J. E., T. E., N.. XX. XX. XXXX, A. K. XXX, XXX XX K., zastúpená: JUDr. Anton Kupšo, advokát, so sídlom Moyzesova 34, 022 01 Čadca, IČO: 35 675 071, o právo prechodu a odstránenie prekážok, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á trpieť právo prechodu žalobcov v rade 1/ až 4/ ako podielových spoluvlastníkov pešo po parcele CKN č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 224 m2, nachádzajúcej sa v kat. území Klokočov, obec Klokočov, okres Čadca, zapísané na Liste vlastníctva č. XXXXX.

II. Žalobu vo zvyšku z a m i e t a .

III. Žiadna zo strán sporu n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručенou súdu dňa 17. 07. 2015, ktorej zmenu pripustil súd Uznesením č. k. 7C/204/2015 - 201 zo dňa 20. 05. 2020, sa žalobcovia domáhali uloženia povinnosti žalovanej trpieť právo prechodu žalobcov v 1/ až 4/ rade pešo, osobným a nákladným motorovým vozidlom po parcele KN-C č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 224 m2 v kat. úz. Klokočov zapísanej na LV č. XXXXX a uloženia povinnosti odstrániť z parcele KN-C č. XXXX/X kat. územie Klokočov podľa znaleckého grafického plánu, ktorý je súčasťou Znaleckého posudku X/XXXX, ktorý vypracoval znalec z odboru Geodézia, kartografia a kataster nehnuteľností J.. M. Q.:

- záhradnú skalku, ktorej plocha záberu o výmere 3m2 je vymedzená lomovými bodmi č. 1, 2, 3, 4, 5, 1;
- umelo spevnený svah, ktorého plocha záberu o výmere 10 m2 je vymedzená lomovými bodmi 251-7, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 251-32, 251-9, 251-7;
- skládku dreva, ktorej plocha záberu o výmere 3 m2 je vymedzená lomovými bodmi 15, 14, 13, 12, 15;
- svahovitý terén s ovocnými kríkmi, ktorého plocha záberu o výmere 55 m2 je vymedzená lomovými bodmi č. 15, 251-8, 251-10, 251-12, 251-26, 251-27, 1291-21, 26, 25, 24, 23, 22, 21, 20, 19, 18, 17, 16, 15;
- skládku hliny, ktorej plocha záberu o výmere 1 m2 je vymedzená lomovými bodmi 34, 37, 36, 35, 34;
- výsadbovú plochu, ktorej plocha záberu o výmere 14m2 je vymedzená lomovými bodmi č. 35, 33, 32, 31, 251-14, 251-13, 34, 35;
- terasu s posedením, ktorej plocha záberu o výmere 2m2 je vymedzená lomovými bodmi č. 27, 30, 29, 28, 27;

- samostatne rastúce ovocné stromy, ktoré sú vykreslené príslušnou mapovou značkou a sú označené bodmi 38, 39, 40, 41, 42;

- jestvujúce oplotenie medzi lomovými bodmi 251-27, 1291-21 (lomové hranice medzi CKN parcelami XXXX/X P. XXXX/X),

a to v lehote do jedného mesiaca od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia. V žalobe uviedli, že sú podielovými spoluvlastníkmi, každý z nich v podiele 3/32 nehnuteľností v kat. úz. Klokočov, zapísanej na LV č. XXXXX, a to parcely KNC č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 224 m². Žalovaná je zapísaná ako podielová spoluvlastníčka k tejto parcele v podiele 5/8. Zápis o spoluvlastníckom práve žalovanej k tejto parcele v podiele 5/8 nie je správny, pretože žalovaná nie je spoluvlastníčkou v takom rozsahu, ako je zapísané na LV. Právna predchodkyňa žalovanej Z. E. sa nechala zapísať ako vlastníčka v celosti (v podiele 1/1) k spornej parcele titulom Osvedčenia vyhlásenia o vydržaní spísaného vo forme Notárskej zápisnice pod č. N. XXXXX/XXXX, vyhotovenej notárkou Q.. L. K., so sídlom v C.. V dôsledku tohto nesprávneho zápisu boli žalobcovia nútení uplatňovať svoje spoluvlastnícke práva k spornej parcele žalobou na Okresnom súde v Čadci. Okresný súd v Čadci Rozsudkom zo dňa 06. 11. 2013 č. k. 11C/155/2011 - 124, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25. 11. 2014, v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 30. 09. 2014 č. k. 5Co/181/2014 - 144 rozhodol o tom, že právny predchodca žalobcov Š. Š. bol podielovým spoluvlastníkom v podiele 6/16 k spornej parcele. Na základe Osvedčenia o dedičstve zo dňa 21. 04. 2015 č. k. 5D/12/2015 - 35, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 07. 05. 2015 v dedičskom konaní po neb. Š. Š., nadobudli žalobcovia spoluvlastnícke podiely k spornej parcele. Tým, že ostatní spoluvlastníci k spornej parcele si neuplatnili svoje práva súdnou cestou, zostal zápis na Liste vlastníctva v prospech žalovanej v podiele 5/8. Žalovaná ale v skutočnosti nie je spoluvlastníčkou v takomto rozsahu, pretože spoluvlastnícke práva zapísané na jej podiel patria iným osobám. Sporná parcela KNC č. XXXX/X predstavuje v prírode prístupovú cestu, ktorá spája novú cestu so starou cestou a používa sa od dávnej minulosti ako prístup k autobusovej zastávke a k nehnuteľnostiam pre miestnych obyvateľov obce Klokočov. Žalovaná (jej právna predchodkyňa) vystavala na spornej parcele bez súhlasu žalobcov a ich právnych predchodcov (podielových spoluvlastníkov) oplotenie, navozila na túto parcelu kamenie a drevo a vystavala posedenie s ohniskom. Týmto drobnými stavbami a rôznym materiálom bráni žalobcom a iným miestnym obyvateľom v prechode po spornej parcele. Žalobcovia a ich právni predchodcovia vykonávali právo prechodu po parcele titulom spoluvlastníckeho práva v zmysle § 137 Občianskeho zákonníka. Žalovaná bezdôvodne vylučuje žalobcov z výkonu ich spoluvlastníckeho práva k spornému pozemku a sporný pozemok užíva výlučne sama, pričom vybudovaním drobných stavieb a osadením rôzneho materiálu na prístupovú komunikáciu (sporný pozemok) bráni žalobcom vo výkone ich spoluvlastníckeho práva - v práve prechodu pešo, osobným a nákladným motorovým vozidlom. Sporný pozemok od dávnej minulosti slúži ako prístupová komunikácia na prechod a má v prírode tvar a rozmery miestnej komunikácie.

2. Žalovaná v písomnom Vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 20. 10. 2015 uviedla, že s návrhom o právo prechodu a odstránenie oplotenia nesúhlasí. Namieťa, že by cez parcelu niekedy v minulosti existovalo právo prechodu pre žalobcov. V časti návrhu, kde sa žalobcovia domáhajú oplotenia, tento návrh považuje za nedôvodný, pretože oplotenie, ktoré bolo v podstate zrekonštruované na pôvodnom mieste, tak na výstavbu tohto oplotenia bolo vydané obcou Klokočov Oznámenie o súhlase o vybudovanie oplotenia pod č. konania Čj.: Výst.-41-TF3-K1-474/2011-Jg zo dňa 16. 04. 2011.

3. Dňa 13. 04. 2017 podala žalovaná Vzájomnú žalobu, ktorou sa domáhala zrušenia podielového spoluvlastníctva žalovanej a žalobcov k parcele CKN XXXX/X - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 224 m², zapísanej na LV č. XXXXX v kat. území Klokočov, prikázania nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva žalovanej a uloženia povinnosti žalovanej vyplatiť žalobcom v rade 1/ až 4/ z titulu zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, každému po 105,- €. Okresný súd Čadca Uznesením sp. zn. 7C/204/2015 zo dňa 19. 06. 2018 Vzájomnú žalobu žalovanej zo dňa 12. 04. 2017 o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva vylúčil na samostatné konania, ktoré je vedené pod sp. zn. 7C/53/2018. Predmetné konanie nie je právoplatne skončené.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, ohliadkou na mieste samom dňa 07.06.2017, na ktorej boli vypočutí svedkovia V. S., Q. Q., M. W., P. Š., P. Š., Š. G., Z. C., M. G., P. K. P. T. S., oboznámením podstatného obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 11C/155/2011 a to rozsudku z č. I. 124 zo dňa 06.11.2013, rozsudku Krajského súdu v Žiline z č. I. 144 zo dňa 30. 09. 2014, rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 7C/53/2018-119 zo dňa 22. 02. 2019 a uznesenia

Krajského súdu v Žiline č.k. 8Co/154/2019-161 zo dňa 29. 11. 2019 a na základe tohto vykonaného dokazovania zistil súd nasledovný skutkový stav.

5. Z výpisu z Listu vlastníctva č. XXXXX, katastrálne územie Klokočov, obec Klokočov, okres Čadca, vyplýva, že žalobcovia v rade 1/ až 4/ a žalovaná sú podieloví spoluvlastníci parcely CKN č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoría o výmere 224 m². Žalobcovia sú podielovými spoluvlastníkmi spornej nehnuteľnosti, každý v podiele 3/32, titul nadobudnutia: osvedčenie o dedičstve č. 5D/12/2015 zo dňa 19.05.2015 - 370/2015. Žalovaná je podielovou spoluvlastníčkou spornej nehnuteľnosti v podiele 5/8, titul nadobudnutia: rozsudok SR č. 11C/155/2011 (IČS: 5311207880) zo dňa 08.12.2014 - 867/2014 (na určenie vlastníctva nehnuteľnosti patriacej do dedičstva po neb. vydaného OS Čadca 06.11.2013, právoplatný 25.11.2014). Hoci žalobcovia správnosť zápisu o výške spoluvlastníckeho podielu žalovanej namietali, súd pri rozhodovaní z týchto údajov zapísaných v katastri nehnuteľností vychádzal v zmysle § 70 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv, nakoľko v priebehu konania nebol preukázaný opak. Žalobcovia neuniesli bremeno tvrdenia a bremeno dôkazov, ktorými by relevantne vyvrátili správnosť tohto zápisu v katastri nehnuteľností, keď ani neuviedli, na úkor ktorých osôb a v akom rozsahu by mala byť žalovaná zapísaná na liste vlastníctva v podiele 5/8.

6. Okresný súd Čadca Rozsudkom sp. zn. 11C/155/2011 zo dňa 06. 11. 2013 určil, že parcela KNC č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoría o výmere 224 m², v katastrálnom území Klokočov, zapísaná na LV č. XXXXX, ktorý vydala Správa katastra Čadca, patrí v podiele 6/16 do podielového spoluvlastnícka zomrelého Š. Š., N. XX. XX. XXXX P. D.. F. XX. XX. XXXX, naposledy bytom K. - K. XXX. Žalobu podali žalobcovia v rade 1/ až 4/ spolu s P. Š. voči žalovanej. Už v tomto konaní žalovaní tvrdili, že sporná parcela je prístupovou cestou, ktorá spája novú cestu so starou cestou a používa sa ako prístup k autobusovej zastávke. Sporný pozemok rovnako používali ako ostatní miestni obyvatelia ako prístupovú komunikáciu ku svojim nehnuteľnostiam a k autobusovej zastávke. Žalobkyňa už v predmetnom konaní tvrdila, že cez parcelu v žiadnom prípade nevedla prístupová komunikácia pre iných miestnych občanov. V predmetnom konaní bol vypočutý svedok L. B., starosta obce od roku 2002, ktorý uviedol, že cesta viedla ako je oplotenie, trochu doľava až smerom na prístupovú cestu, ktorá sa nachádza dole. Dalo sa tadiaľ prejsť aj traktorom, táto cesta slúžila občanom, ktorí bývali na druhej časti lokality K.. Cesta tam bola niekoľko desaťročí. Z odôvodnenia rozsudku zároveň vyplýva konštatovanie súdu, že „...existencia cesty cez spornú parcelu bola v konaní potvrdená viacerými svedkami, u ktorých súd nemal preukázaný žiadny pomer k účastníkom alebo predmetu sporu a tým ani pochybnosť o vierohodnosti ich výpovedí. Existencia cesty cez spornú parcelu KNC č. XXXX/X bola v konaní potvrdená starostom obce L. B., ktorý vo svojej výpovedi uviedol, že cez spornú parcelu cesta viedla, dalo sa tadiaľ prejsť aj traktorom a táto cesta slúžila občanom bývajúcim na druhej strane lokality K.. Ďalej výpoveďou svedkov Q. B., H. K., V. V. P. H. Š., ktorí tiež zhodne uviedli, že cez túto parcelu cesta viedla. Uvedená okolnosť, že cez spornú parcelu viedla cesta spolu s okolnosťou, že k oploteniu tejto parcely odporkyňa a jej právna predchodkyňa pristúpili iba približne 2 roky dozadu, opätovne vyvoláva pochybnosti o dobromyseľnosti odporkyne, resp. jej právnej predchodkyne, v tom, že im sporná parcela vlastnícky v celosti patrí. Zároveň tým, že sa po tejto parcele až do jej oplotenia odporkyňa, resp. jej právnu predchodkyňou, prechádzalo a cesta na tejto parcele slúžila ako spojnica pre občanov z druhej časti lokality K., možno konštatovať, že odporkyňa, resp. jej právna predchodkyňa, boli v držbe tejto nehnuteľnosti rušené“ (str. 10 rozsudku). Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 5Co/181/2014-144 zo dňa 30.09.2014 rozsudok okresného súdu potvrdil (č. I. 59-76).

7. Z Odborného vyjadrenia vyhotoveného znalcom J.. Q. W., znalcom z odboru geodézia a kartografia, odvetvie kartografia a fotogrametria, zo dňa 11. 03. 2017 vyplýva, že znalec nepovažuje parcelu CKN XXXX/X za reálne deliteľnú. Z odborného vyjadrenia zároveň vyplýva, že pozemok má priemernú šírku 3 m pri rovnomernom rozdelení. V ideálnom prípade tak vzniknú pozemky, ktoré majú šírku cca 0,28 m. Je evidentné, že pozemky o šírke 0,28 m nemajú reálne využitie. Pri pozdĺžnom rozdelení by vznikli 4 parcely, ktoré by boli prikázané do vlastníctva žalovaných s rozmermi 3 m x 7 m, pričom vzhľadom na daný tvar parcely nie je v tejto konfigurácii možné zabezpečiť prístup k takto vytvoreným častiam pozemku.

8. Z Oznámenia obce Klokočov zo dňa 16. 05. 2011 vyplýva, že starosta obce Klokočov nemal námietky proti uskutočneniu drobnej stavby „oplotenie“ v k. ú. Klokočov, na parcelách CKN č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX, XXXX/X, XXXX/X, XXXX v rozsahu uvedenom v ohlásenie, ktoré stavebnému úradu stavebníci ohlásili Podaním zo dňa 06. 05. 2011.

9. Z Potvrdenia Miestneho národného výboru v Klokočove zo dňa 21. 07. 1981 vyplýva, že tento súhlasil s tým, aby na parcelu č. XXXXX/X o výmere 5 360 m² bol spracovaný geometrický plán s tým, aby z uvedenej parcely bola odčlenená GP plocha cca. 1 300 m² z dôvodu, že táto parcela nie je vhodná na intenzívne obhospodarovanie, jedná sa o pasienok, tento nespadá ani do honov JRD. Na vyčlenenej parcele bude prevedená výstavba záhrady pri rodinnom dome.

10. Ohliadkou zo dňa 07.06.2017 súd zistil, že sporná parcela začína od hornej asphaltovej cestnej komunikácie a pokračuje nadol popri rodinnom dome č. XXX vo vlastníctve žalovanej, smerom k dolnej asphaltovej cestnej komunikácii, kde je ohraničená pletivovým oplotením, ktorým je ohraničená taktiež po celej ľavej strane. Sporná parcela je z časti zarastená trávou, na časti sú vysadené jahody, ríbezle, zemiaky a iná zelenina, kvety a ovocné stromy. Z ohliadky bola vyhotovená fotodokumentácia (č. I. 35-45). Zároveň na ohliadke súd zistil, že susediace pozemky parcela CKN č. XXXX/X P. E. Č. XXXX/X, ktoré podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXXXX patria do výlučného vlastníctva tretej osoby (V. Q.), a ktoré sú prístupovou cestou k spornému pozemku CKN č. XXXX/X z dolnej cestnej komunikácie, sú zarastené stromami, krovinami, trávou, ktoré znemožňujú prechod motorovým vozidlom, prechod je možný len pešo.

11. Súd na ohliadke na mieste samom vypočul svedkov V. S., Q. Q. P. P. Š., ktorí nie sú so stranami v žiadnom príbuzenskom vzťahu, bývajú však v danej lokalite. Svedkyňa V. S. uviedla, že býva za dolnou asphaltovou cestou a sú odrezaní od hornej cesty, musí chodiť po cudzom pozemku a po priekope keď chce ísť na hornú asphaltovú cestu, iný prístup nemajú. Narodila sa tam a ešte aj jej rodičia tadiaľ chodili na hornú asphaltovú cestu. Cesta kadiaľ chodili viedla popri pletivovom plote až dolu k dolnej asphaltovej ceste, teda po spornej parcele. Cesta bola vozová, chodili tadiaľ aj kone, aj drevo tadiaľ vozili a aj autom sa tadiaľ dalo prejsť. Jej švagor tadiaľ chodieval aj vetrieskou. Chodievalo sa tadiaľ aj traktorom. V minulosti, keď tadiaľ chodili im nikto v prechode nebránil, teraz im v prechode bráni žalobkyňa, keďže si to zahradila a oni nemajú tadiaľ prístup. V minulosti na konci spornej parcely nebol žiaden plot a aj po pravej strane spornej parcely bol drevený plot. Svedok Q. Q. uviedol, že sa tam narodil, býva v blízkosti na druhej strane po dolnej asphaltovej ceste. Po spornej parcele chodili ešte keď chodieval do školy. Chodievali tadiaľ aj do obchodu. Dalo sa po nej prejsť autom, prešla aj sanitka. Po spornej parcele chodievali aj jeho rodičia. Keď sa asi v 53-om urobila na hornej asphaltovej ceste zastávka po spornej parcele chodievali všetci a nikto im v prechode v minulosti nebránil. V minulosti tam bol aj taký chodník, ktorý nadväzoval na spornú parcelu a viedol až dole, k dolnej asphaltovej ceste. Sám po spornej parcele chodieval niekoľkokrát autom. Neskôr im začala robiť problémy žalobkyňa. Vysypávala popol, klince prebýjali gummy. V minulosti sporná parcela nebola v dolnej časti oplotená. Svedkyňa P. Š. uviedla, že v minulosti bola sporná parcela normálna cesta, z druhej strany bol aj drevený plot. Býva na druhej strane za dolnou asphaltovou cestou a minimálne 46 rokov, predtým aj jej rodičia tam žili a chodili po tejto ceste. Teraz nemajú kadiaľ chodiť, musia chodiť po cudzom pozemku, ktorý má už aj realitka a nevie kadiaľ budú chodiť. Nemá sa kadiaľ dostať na hornú asphaltovú cestu na autobusovú zastávku. Musia to obchádzať. Aj ostatní obyvatelia z osady, ktorá je za dolnou asphaltovou cestou chodili po spornej parcele na hornú autobusovú zastávku. Po spornej parcele sa chodilo aj traktorom.

12. Ďalší vypočutí svedkovia M. W.Á. P. P. Š. sú vo vzťahu k žalovanému v rade 1/ vo vzdialenom príbuzenskom vzťahu (praprabratranec, resp. bratranec z tretieho kolena). M. W. uviedla, že v detstve až do roku 1981 bývala na druhej strane cez dolnú asphaltovú cestu, teraz tam chodievala každý druhý deň, keďže je tam býva matka a je aj vlastníčkou toho domu. Ešte od detstva si pamätá, že sporná parcela bola taká širšia cesta, teraz je zúžená. Bola to jediná prístupová cesta a bola to široká kamenná cesta, teraz je na nespoznanie. Predtým to bolo všetko otvorené, bol tam aj taký chodník. Kedysi jej prapraprarodičia boli spoluvlastníkmi parcely, potom sa to rozdelilo medzi súrodencov a prešlo to až na deda žalovaného v rade 1/. Tadiaľto sa chodievalo, iný prístup nemajú. V minulosti, keď bol súdny spor, tak v konaní bola vypočutá ako svedkyňa pani V., ktorá mala 96 rokov a ona vtedy vypovedala, že tadiaľto sa chodievalo aj nákladnými autami, vozili materiál na stavby domov. Ona už medzitým zomrela. Na konci spornej parcely v minulosti oplotenie nebolo, plot je tam nejakých 5, 6 rokov. Jedného dňa išli ráno ľudia do roboty na zastávku a narazili na plot. P. Š. uviedla, že žalovaná je jej spolužiačka zo základnej školy. Ešte 6 rokov späťne touto cestou dennodenne išla k autobusu a z autobusu domov. Býva tam od narodenia. V minulosti dolná asphaltová cesta bola prístupová cesta, keď ešte nechodili autobusy. Potom sa urobila horná cesta a keď sa dolná cesta opravovala, tak sa stalo aj to, že jej manželka po tejto spornej parcele viezla aj sanitka, aby sa dostali na hornú cestu. Po spornej

parcele v minulosti zväžili aj palivové drevo, pretože majú hore les a zväžili ho na frézke. Po spornej parcele sa chodievalo aj autom. Tiež pán Q. tadiaľ chodieval na vetrieske. Ešte aj jej mama, ktorá má 85 rokov, jej hovorila, že sa po spornej parcele zväžal aj materiál na stavbu rodinných domov. Oplotenie, ktoré je na dolnej hranici parcely smerom k dolnej asfaltovej ceste urobila žalovaná za jeden víkend. V piatok tadiaľ išla ešte do práce a potom v pondelok, keď išla do práce, už tadiaľ neprešla.

13. Zároveň na ohliadke na mieste samom boli vypočutí aj svedkovia navrhnutí žalobkyňou, a to tety žalobkyne Š. G., T. S., ktoré obe uviedli, že v minulosti tam nebola žiadna cesta a z dolnej cesty sa k hornej ceste chodilo na inom mieste, kde bol aj chodník. Š. G. zároveň uviedla, že tam bol len breh, nikto nemohol ísť tadiaľ autom, ani koňmi, ani s vozom a v živote nevidela tadiaľ ísť nejaké auto alebo kone. V minulosti to bolo opletené dreveným plotom, kolíky, kde je teraz pletivový plot, už boli nabité. Ona v danej lokalite nebývala, ale často tam chodievala, možno aj trikrát za týždeň. Svedkyňa Z. C., ktorá je vzdialená príbuzná žalovaného, uviedla, že bývala na konečnej od roku 1956 do roku 1970 a po spornej parcele sa nikdy nechodilo. Keď sa na hornej ceste urobila autobusová zastávka, tak sa zo zastávky chodievalo inokadiaľ, okolo F., Š., nakoľko tam bol strašný zraz a nikto sa tadiaľto do kopca nehral. Chodník sa tam urobil až vtedy, keď rodičia žalobkyne začali stavať chalupu. V minulosti tam nič nebolo, len jalovce a taká škarpa. Nikto cudzí tadiaľ nechodil. Chodilo sa tadiaľ iba k stavbe domu. Svedok M. G., ktorý je v príbuzenskom vzťahu so žalobkyňou (žalobkynina matka bola sestra jeho manželky Š. G.), uviedol, že na dané miesto chodieval od roku 1961 a vtedy sa tam staval rodinný dom, ktorý pomáhal stavať.

Na stavbe pracoval asi 10 rokov, avšak žiadna cesta tam nebola, bol tam riadny breh, hore sa musel chodiť pomaly po štyroch. Chodievali tadiaľ len rodičia žalobkyne, keď stavali chalupu. Nikomu cudziemu nestálo za to tadiaľ chodiť. A za celých 10 rokov, keď pomáhal na stavbe domu, nevidel, že by nejakí cudzí ľudia tadiaľ chodili a nebola tam žiadna cesta. Svedkyňa P. K., ktorá nie je so stranami v žiadnom príbuzenskom vzťahu, ale je vzdialenejšia suseda (býva u B., vo vzdialenosti asi štvrt kilometra), uviedla, že sa kamarátila s pani C., čo býva 3 domy odtiaľ a ako dieťa tam chodievala. Vtedy tam bol len taký strašný breh, stromy, jalovce, nebola tam žiadna cesta. Okolo pani C. je taký chodník, ktorý je tam až dodnes a tadiaľ sa chodievalo na hornú cestu. Zároveň uviedla, že tam tak často nechodila.

14. Podľa § 136 Občianskeho zákonníka,

(1) Vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov.

(2) Spoluvlastníctvo je podielové alebo bezpodielové. Bezpodielové spoluvlastníctvo môže vzniknúť len medzi manželmi.

Podľa § 137 Občianskeho zákonníka,

(1) Podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci.

(2) Ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak, sú podiely všetkých spoluvlastníkov rovnaké.

Podľa § 139 Občianskeho zákonníka,

(1) Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci sú oprávnení a povinní všetci spoluvlastníci spoločne a nerozdielne.

(2) O hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Pri rovnosti hlasov, alebo ak sa väčšina alebo dohoda nedosiahne, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek spoluvlastníka súd.

(3) Ak ide o dôležitú zmenu spoločnej veci, môžu prehlasovaní spoluvlastníci žiadať, aby o zmene rozhodol súd.

15. Právo užívať vec, ktorá patrí vlastníkovi, prislúcha pri podielovom spoluvlastníctve všetkým spoluvlastníkom spoločne a mierou oprávnení každého z nich je jeho spoluvlastnícky podiel (§ 137, ods. 1 Občianskeho zákonníka). Je predovšetkým vecou spoluvlastníkov, aby sa o tom, ako budú spoločnú vec užívať, sami dohodli. Predpokladá to aj ustanovenie § 139 Občianskeho zákonníka, ktoré umožňuje, aby sa spoluvlastníci v prípade nehody o svojich právach a povinnostiach obrátili na súd. Ak si teda spoluvlastníci nebudú vedieť sami upraviť užívanie spoločnej veci, o spôsobe spoločného užívania rozhodne súd (R 54/1993). Pojem „hospodárenie so spoločnou vecou“ v zmysle § 139, ods. 2, prvej vety Občianskeho zákonníka, zahŕňa aj užívanie veci jej spoluvlastníkmi. Práve spoluvlastníka užívať spoločnú vec je dané dohodou spoluvlastníkov alebo rozhodnutím väčšiny

spoluvlastníkov počítanej podľa veľkosti podielov (Rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 26Cdo/5383/2008). Hospodárením so spoločnou vecou v zmysle § 139, ods. 2 Občianskeho zákonníka sa rozumie tiež užívanie nehnuteľnosti. Každý spoločník má právo užívať spoločnú vec v miere zodpovedajúcej jeho spoluvlastníckemu podielu, a ak neumožňujú existujúce pomery niektorému spoločníkovi plnú realizáciu tohto práva, patrí mu za to zodpovedajúca náhrada ako kompenzácia bezdôvodného obohatenia.

16. Spoluvlastník, ktorý nesúhlasí s takým hospodárením so spoločnou vecou, ktoré určilo rozhodnutie spoluvlastníkov väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov (tzv. majoritný princíp), nemôže sa úspešne domáhať na súde rozhodnutia o inom hospodárení s touto vecou (toto právo má len vtedy, ak sa nedosiahne väčšina alebo dohoda spoluvlastníkov). Prehlasovaný spoluvlastník sa musí rozhodnutiu väčšiny podriaďiť (R 54/1997).

17. Žalobcovia sa domáhajú uloženia povinnosti žalovanej trpieť právo prechodu žalobcov v 1/ až 4/ rade pešo, osobným a nákladným motorovým vozidlom po parcele KN-C č. XXXX/X a uloženia povinnosti odstrániť z parcele KN-C č. XXXX/X rôzne prekážky vrátane oplotenia. V zmysle § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka, o hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti spoluvlastníckych podielov. Žalovaná je spoluvlastníčkou parcely CKN č. XXXX/X, k. ú. Kľokočov, v podiele 5/8, teda je väčšinou spoluvlastníčkou. Ako súd uviedol vyššie, opak preukázaný nebol a súd pri rozhodovaní z týchto údajov zapísaných v katastri nehnuteľností vychádzal. Žalobcovia sú podieloví spoluvlastníci každý v podiele 3/32, t.j. ich podiely predstavujú spolu 3/8, teda sú menšinoví spoluvlastníci. Hospodárením so spoločnou vecou v zmysle § 139/2 OZ sa rozumie tiež užívanie nehnuteľnosti. Žalobcovia a žalovaná ako podieloví spoluvlastníci sú oprávnení predmetnú nehnuteľnosť užívať. Toto právo im vyplýva z ich podielového spoluvlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti. Jedným zo spôsobov užívania nehnuteľnosti je aj právo prechodu cez nehnuteľnosť. Medzi stranami bolo nesporné, že žalobcovia toto ich právo (prechodu) nevyužívajú. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že v minulosti právna predchodkyňa žalovanej Z. E. a následne aj žalovaná ako jej právna nástupkyňa žalobcov z užívania nehnuteľnosti vylúčila a neumožnila žalobcom ani prechod cez spornú parcelu. Ide o bezdôvodné bránenie žalobcom ako podielových spoluvlastníkov vo výkone ich práva bez ohľadu na to, či žalobcovia v minulosti toto právo prechodu vykonávali alebo nie. Žalobkyňa ako väčšinová podielová spoluvlastníčka nie je oprávnená ostatných podielových spoluvlastníkov z užívania tejto nehnuteľnosti úplne vylúčiť bez ich súhlasu. Vzhľadom na uvedené je žaloba v časti o uloženie povinnosti žalovanej trpieť právo prechodu žalobcov ako podielových spoluvlastníkov po tejto nehnuteľnosti dôvodná avšak len v časti prechodu pešo cez predmetnú parcelu.

18. Ohliadkou na mieste samom bolo zistené, že sporná parcela je využívaná žalovanou ako súčasť záhrady a vzhľadom na jej aktuálny stav je vhodná len na prechod pešo. Sporná parcela predstavuje chodník cez záhradu žalovanej. Ako nedôvodná je žaloba v časti o uloženie povinnosti žalovanej trpieť právo prechodu žalobcov po tejto nehnuteľnosti osobným a nákladným motorovým vozidlom. Predmetná nehnuteľnosť parcela CKN č. XXXX/X nie je pozemnou komunikáciou v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách, po ktorej by bolo možné motorovým vozidlom prechádzať, čo vyplýva jednak z LV č. XXXXX, kde je zapísaná ako zastavaná plocha a nádvorie a jednak zo skutočného stavu na mieste samom, keďže má charakter záhrady, preto je prechod cez ňu motorovým vozidlom nemožný nielen právne ale i fakticky. Ani vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by sporná parcela bolo v minulosti pozemnou komunikáciou a že by po nej pravidelne prechádzali motorové vozidlá. Využitie nehnuteľnosti v minulosti vo výnimočných situáciách na príležitostný prejazd ešte neznamená, že by išlo o pozemnú komunikáciu v pravom zmysle slova. Z odborného vyjadrenia vyhotoveného znalcom J. Q. W., znalcom z odboru geodézia a kartografia, odvetvie kartografia a fotogrametria, zo dňa 11.03.2017 vyplýva, že nehnuteľnosť má priemernú šírku 3 m, čo nespĺňa rozmery pozemnej komunikácie. Žaloba je v tejto časti nedôvodná aj preto, že v priebehu konania nebolo preukázané, že by aj pri odstránení prekážok, ktoré sa na nehnuteľnosti nachádzajú, napr. záhradná skalka, skládka hliny, výsadba, terasa s posedením, a ktorých odstránenia sa žalobcovia domáhajú (druhý petit žaloby), bolo možné po nej osobným a nákladným motorovým vozidlom prejsť, teda že by mala charakter pozemnej komunikácie. Taktiež nebolo preukázané, že by žalobcovia mali možnosť dostať sa na spornú nehnuteľnosť cez susediace parcely CKN č. XXXX/X P. E. Č. XXXX/X, ktoré vlastnícky patria tretej osobe, ktorá nie je subjektom v spore, osobným a nákladným motorovým vozidlom. Ohliadkou na mieste

samom bolo zistené, že po týchto susedných parcelách je možný prechod len pešo a nie osobným či nákladným motorovým vozidlom. Prechod cez susediace nehnuteľnosti CKN č. XXXX/X, T.. E. Č.. XXXX/X je nutný v prípade prechodu z dolnej cestnej komunikácie na spornú parcelu CKN č. XXXX/X, pretože tieto susedné nehnuteľnosti tvoria jedinú prístupovú cestu k spornej nehnuteľnosti z dolnej cestnej komunikácie.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené závery vyhovel súd žalobe v časti o uloženie povinnosti žalovanej trpieť právo prechodu žalobcov v rade 1/ až 4/ ako podielových spoluvlastníkov pešo po parcele CKN č. XXXX/X a v časti o uloženie povinnosti žalovanej trpieť právo prechodu žalobcov v rade 1/ až 4/ osobným a nákladným motorovým vozidlom po parcele CKN č. XXXX/X žalobu ako nedôvodnú zamietol. V záujme právnej istoty strán sporu bol výrok I. zo strany súdu doplnený o slová „ako podielových spoluvlastníkov“, aby bolo jasné a zrozumiteľné, že právo prechodu prináleží žalobcom ako podielovým spoluvlastníkom, teda z titulu ich spoluvlastníckeho práva (tzn. nejde o vecné bremeno v zmysle § 151n Občianskeho zákonníka príp. iné).

20. Žalobcovia sa v konaní zároveň domáhali uloženia povinnosti žalovanej odstrániť z parcely CKN č. XXXX/X prekážky podľa Znaleckého grafického plánu, ktorý je súčasťou Znaleckého posudku č. 8/2019, ktorý vypracoval znalec z odboru: Geodézia, kartografia a kataster nehnuteľností, J.. M. Q., a to záhradnej skalky, umelo spevneného svahu, skládky dreva, svahovitého terénu s ovocnými kríkmi, skládky hliny, výsadbovej plochy, terasy s posedením, samostatne rastúcich ovocných stromov a jestvujúceho oplotenia, medzi CKN parcelami XXXX/X P. XXXX/X. Žalobcovia v žalobe uviedli, že vybudovaním týchto drobných stavieb a osadením materiálu na spornom pozemku, im žalovaná bráni v práve prechodu pešo, osobným a nákladným motorovým vozidlom. Z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že by tieto „prekážky“ akýmkoľvek spôsobom obmedzovali alebo znemožňovali prechod pešo cez spornú nehnuteľnosť. Záhradná skalka o výmere 3 m², skládka dreva o výmere 3 m², skládka hliny o výmere 1 m², terasa s posedením, o výmere 2 m², žiadnym spôsobom nebránia žalobcom v prechode pešo cez spornú parcelu a žiadnym spôsobom neprímerane neobmedzujú žalobcov vo výkone ich spoluvlastníckeho práva. Rovnako tak i umelo spevnený svah o výmere 10 m², svahovitý terén s ovocnými kríkmi o výmere 55 m², výsadbová plocha o výmere 14 m² a 5 samostatne rastúcich ovocných stromov žiadnym spôsobom neobmedzujú žalobcov v práve prechodu pešo cez spornú parcelu a ani vo výkone ich spoluvlastníckeho práva. Spoluvlastnícky podiel vyjadruje iba rozsah, v akom jednotliví spoluvlastníci vykonávajú a podieľajú sa inak na zhodných právach a povinnostiach, ktoré im vyplývajú z vlastníctva spoločnej veci ako celku. V prípade podielových spoluvlastníkov ide teda o tzv. ideálny podiel na spoločnej veci, nie o reálne vymedzenie vzťahujúce sa k určitej časti spoločnej veci. Vzhľadom k tomu, že žalovaná je väčšinou podielovou spoluvlastníčkou, je oprávnená vykonávať takéto bežné hospodárenie s nehnuteľnosťou. Žalovaná ako väčšinový podielový spoluvlastník bola oprávnená vykonať na spornom pozemku tieto úpravy, ktoré žiadnym spôsobom neobmedzujú žalobcov pri výkone ich spoluvlastníckeho práva. Tieto úpravy vykonané žalovanou predstavujú bežné obhospodarovanie, udržiavanie a užívanie nehnuteľnosti, ktoré nemajú za následok znehodnotenie nehnuteľnosti, ale práve naopak, nehnuteľnosť skrášľujú, a to najmä ovocné kríky, výsadbová plocha, skalka a ovocné stromy, z ktorých sú úžitky. Celková výmera záhradnej skalky, umelo spevneného svahu, skládky dreva, svahovitého terénu s ovocnými kríkmi, skládky hliny, výsadbovej plochy, terasy s posedením, je 88 m², čo je menšia výmera, ako na žalovanú pripadá podiel 5/8, ktorý predstavuje 140 m² (pri výmere nehnuteľnosti 224 m²). Žalobcovia až na poslednom pojednávaní začali tvrdiť, že žalovaná tým, že oplotila pozemok, vysadila na ňom skalku, osadila prekážky a pod., rozhodla o dôležitej zmene spoločnej veci v zmysle § 139, ods. 3 Občianskeho zákonníka, avšak súd má za to, že v danom prípade tieto úpravy pozemku nepredstavujú dôležitú zmenu spoločnej veci v zmysle § 139, ods. 3 Občianskeho zákonníka. Za dôležité zmeny spoločnej veci sa podľa súdnej praxe považujú zmena právnej či vecnej podstaty spoločnej veci (napr. predaj veci, zriadenie vecného bremena, zriadenie záložného práva) alebo zmena funkcie spoločnej veci (napr. prestavba, prístavba a nadstavba, premena záhrady na stavebný pozemok). V danom prípade dospel súd k záveru, že úpravy, ktoré žalovaná na nehnuteľnosti uskutočnila, nepredstavujú dôležitú zmenu spoločnej veci v zmysle § 139, ods. 3 Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o úpravy súvisiace s udržiavaním, obhospodarovaním a užívaním nehnuteľnosti. Ako súd vyššie uviedol, nebolo preukázané, že by nehnuteľnosť bola v minulosti pozemnou komunikáciou a že by žalovaná týmito úpravami zmenila charakter nehnuteľnosti z pozemnej komunikácie na záhradu. Aj z Potvrdenia Miestneho národného výboru v Klokočove zo dňa 21. 07. 1981 vyplýva, že predmetná nehnuteľnosť bola pasienkom (žalobcovia nenamietali, že by sporná parcela nebola totožná s časťou

parcely č. XXXXX/X o výmere 5 360 m², preto súd túto identifikáciu považoval za nespornú). Pokiaľ žalobcovia tvrdia, že tieto úpravy vykonané žalobkyňou predstavujú dôležitú zmenu spoločnej veci, je potrebné podať samostatnú žalobu v zmysle § 139, ods. 3 Občianskeho zákonníka, a to určovaciu žalobu na neprípustnosť zmeny, kde súd môže žalobe vyhovieť, alebo žalobu zamietnuť. Neprichádza však do úvahy, aby súd zmenil rozhodnutie väčšiny spoluvlastníkov. V tomto konaní sa však žalobcovia domáhajú uloženia povinnosti žalovanej odstrániť z nehnuteľnosti prekážky z dôvodu, že tieto im bránia v práve prechodu pešo, osobným a nákladným motorovým vozidlom. Iný dôvod, pre ktorý sa domáhajú uloženia povinnosti žalovanej odstrániť z parcely prekážky, žalobcovia v priebehu konania netvrdili. Vzhľadom k tomu, že bolo preukázané, že tieto prekážky nebránia žalobcom v prechode cez parcelu pešo a prechod osobným a nákladným motorovým vozidlom nie je možný, preto súd žalobu zamietol aj v tejto časti.

21. Pokiaľ ide návrh na uloženie povinnosti žalovanej odstrániť z parcely CKN č. XXXX/X jestvujúce oplotenie medzi lomovými bodmi 251-27, 1291-21 (lomové hranice medzi CKN parcelami XXXX/X P. XXXX/X), dospel súd k záveru, že žaloba je nedôvodná i v tejto časti. Vlastníčkou susednej parcely CKN č. XXXX/X, ktorá je oddelená predmetným oplotením, je tretia osoba, ktorá nie je subjektom v tomto spore a ani nie je podielovou spoluvlastníčkou spornej parcely CKN č. XXXX/X. Predmetné oplotenie bolo vystavané na základe ohlásenia žalovanej a jej právnej predchodkyne Z. E. a voči vystaveniu tohto oplotenia nemala obec Klokočov námietky, čo vyplýva z Oznámenia obce Klokočov zo dňa 16. 05. 2011. V danom prípade je nedôvodné uložiť žalovanej povinnosť odstrániť celé jestvujúce oplotenie, ako navrhli žalobcovia, teda oplotenie medzi parcelami CKN č. XXXX/X a CKN č. XXXX/X, nakoľko ide o oplotenie medzi spornou parcelou a inou parcelou, ktorá vlastnícky patrí tretej osobe, ktorá nie je subjektom v spore, pričom na spornú parcelu je prístup z miestnej komunikácie práve cez susednú parcelu CKN č. XXXX/X. V priebehu konania nebolo preukázané, že by táto tretia osoba umožnila žalobcom prechod cez jej parcelu osobným a nákladným motorovým vozidlom a taktiež nebolo preukázané, že by prechod osobným a nákladným motorovým vozidlom cez predmetnú parcelu bol možný. Žalobcovia síce tvrdili, že táto tretia osoba im umožňuje prechod cez jej parcelu pešo (žalovaná toto tvrdenie žalobcom nerozporevala, preto to súd považoval za nesporné), avšak pre výkon práva prechodu žalobcami pešo po predmetnej parcele nie je nutné odstránenie celého oplotenia po celej jeho dĺžke, to znamená, jestvujúce oplotenie medzi parcelami CKN č. XXXX/X P. E. Č.. XXXX/X, keďže oplotenie oddeľuje 2 nehnuteľnosti, ktoré patria rôznym vlastníkom. Uložením povinnosti žalovanej odstrániť celé toto oplotenie by došlo k neprimeraným zásahom aj do vlastníckeho práva tretej osoby, ktorá nie je subjektom v spore, čo nie je prípustné, preto súd žalobu v tejto časti ako nedôvodnú zamietol.

22. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255, ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko obe strany boli v spore úspešné čiastočne. Žalobcovia boli v spore úspešní v časti o uloženie povinnosti žalovanej trpieť právo prechodu žalobcov pešo po parcele CKN č. XXXX/X, avšak neboli úspešní v časti o uloženie povinnosti žalovanej trpieť právo prechodu žalobcov osobným a nákladným motorovým vozidlom po parcele č. CKN XXXX/X a v časti uloženia povinnosti žalovanej odstrániť z parcely CKN č. XXXX/X prekážky (žalobný petit II).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd v Čadci.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.

Podľa § 125 ods. 3 CSP, podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.